

فرهنگ و ادبیات قوم لر ۲ (استان کهگیلویه و بویراحمد) .

در نوشتار پیشین به گویش لری مردمان استان کهگیلویه و بویراحمد پرداختیم. اینک در دنباله مبحث فرهنگ قوم لر به جلوه های دیگری از فرهنگ و ادبیات قوم لر در کهگیلویه و بویراحمد می پردازیم ، چون ادبیات و شعر ، موسیقی و رقص محلی ، باورها و پندارها و ... و بدینگونه زوایای ناشناخته دیگری از هویت و موجودیت قوم لر را تبیین نموده و با بسط مباحث نظری آن این قوم بزرگ و اصیل را که ریشه هایی به استواری دنا دارند را بیشتر و بهتر از پیش میشناسیم و می شناسانیم.

شعر: اشعار لری این سامان دارای وزن و بدون قافیه بوده و به ندرت دارای ردیف هستند. روح میهن دوستی و سلحشوری در قالب حماسی در سروده ها و ترانه ها موج می زند. اشعار این دیار به گونه انواع سروده های آهنگین نماد و نمود ذوق و احساسات پاک مردمان این سرزمین و تبلور عشق ، احساسات ، آرا و نگرش ، سبک زندگی ، باورها و پندارها و آداب و رسوم این قوم اصیل هستند. شعر لری شامل انواع سروده های آهنگین زیر می باشد. (بلال بلال - داینی - سرو - شره - گو کرو - یار یار - پی کلی یا سر کلی) .

بلال بلال : سوخته و کباب شده معنا می دهد و در ادبیات کلاسیک این قالب شعری را تغزل گویند. در نوع بویر احمدی این قالب شعری (تفنگ) سمبل و نماد می باشد. بلال بلال با حماسه آمیخته است و ترانه های صرفا عاشقانه نیز در این قالب دیده می شود. در بلال بلال تکرار (بلال بلال) در پایان هر بیت ارتباط شعری را برقرار می کند.

داینی : این قالب شعری حالت حماسی داشته و شادمانه تر از بلال بلال است. داینی ها اشعار تک بیت اند و بیشتر در عروسی ها توسط مردان و زنان خوانده می شوند. در این قالب شعری بیشترین ارتباط شعری با جمله (هی گل) است. نیز بخش شور آخرین داینی (مستم مستم) نام دارد که در گویش محلی لری به آن (مهسم مهسم) گفته می شود. در زیر نمونه هایی از این قالب شعری ذکر می گردد.

گو لا کو نا بالغه نه وقت حاله ئی دو شو ندیمش تی خوم دوساله .
چه خشه سوار وابی بری و مالش بوس کنی گلوپلش زر چشم کالش .
پهلله سرخی شلال سر بر گ شونت تا پنج تیر چاک نبره کس نی بسونه .

سرو : این قالب همان سرود می باشد که در عروسی ها و پیروزی های جنگی با صدای زیر و کشیده توسط زنان خوانه می شود. در این سرودها اشخاص مورد نظر بویژه عروس و داماد ویا اشخاص معروف نام برده می شود. (وچویل تو بو مده مو و بو تو سیرم موقع بودادنت مو گرمسیرم) .

شروه : آوازی است حزن انگیز و سوز ناك كه در زمان مرگ و يا كشته شدن و از دست دادن عزیزان توسط زنان بر نعش مرده خوانده می شود ودر ضمن آن صفات و ویژگیهای فرد فوت شده با اندکی غلو بازگو میشود. یار یار : (پی کلی یا سرکلی) : آواز و سرودی است حزن انگیز و حماسی و عاشقانه كه حكایت از یأس و نومیدی دارد و بیشتر در تنهایی و موقع غروب خورشید به توسط مردان و با صدای بم خوانده می شود. این نوع سروده ملهم از مایه های آواز دشتی است. علاوه بر آنچه در بالا بیان شد در این سامان (شاهنامه خوانی) و نیز خواندن (خسرو شیرین) نظامی نیز مقبولیت دارند. شاهنامه را با آوازی حماسی ، اندوه بار و با صدای کشیده در مجالس می خوانند. به کتاب شاهنامه نام (هفت لشکر) نیز اطلاق می شود.

وبلاگ کرانه گمنام

<http://www.denaboy.persianblog.ir>

denaboy@inbox.com

مدیر وبلاگ : فرید نیک اقبال

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.